

at betale vort Militærvæsen? Men er vort Militærvæsen virkelig saadan stillet, at det skal koste Summer ud over de Indtægter, som Staten har, siger jeg, at da ere de efter vort Lands Beliggenhed og vort Folks Tal *for* store, og saa er der ikke andet at gøre end at arbejde hen til en Indskrænkning af vort Militærvæsen. Den højtærede Marineminister rynker paa Næsen af disse Udtalelser. Det kan jeg godt forstaa, men han maa finde sig i, at denne Tanke vinder mere og mere Indgang ude i Befolkningen, og jeg tvivler ikke om, at Befolkningen vil blive ved at holde dette frem, og holde det frem som et bestemt Krav: Ud over vore nuværende Udgifter til vort Militærvæsen er det ikke tilladt at gaa.

Dinesen: De forskellige Udtalelser, der ere fremkomne, have givet mig Anledning til at begære Ordet. Jeg ser ikke rettere, end at Debatten om det Spørgsmaal, som er paa Dagsordenen og om det efterfølgende maa kunne glide noget over fra det ene til det andet, og man kan altsaa komme til nu at udtale sig om dem begge. Jeg vil imidlertid først sige i Anledning af de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Hjørring, som nu satte sig (Jungersen), at ogsaa jeg har tidligere ønsket, allerede f. Eks. i Efteraaret 1892, at der var fremkommet et Forslag saa vel til Hærens som til Søværnets Ordning, der ganske anderledes havde ligget nær ved de den Gang normale Udgifter, end Tilfældet var, thi med de Stemninger, der da vare til Stede, vilde vi ganske sikkert være komne betydelig bedre ud over Spørgsmaalene om Forsvarsvæsenets Ordning, end vi senere ere komne. Hvad Forbedringen af Underofficerernes Lønninger angaar, var det mig en Tilfredsstillelse at høre det ærede Medlem, som nu satte sig, udtale, at vi havde Evne til at betale, hvad vi bleve enige om at erkende som nødvendigt saa vel til Underofficerernes som til de meniges Løn. Det er nemlig min Opfattelse — og jeg kan her henholde mig til hvad jeg sagde ved Finanslovens 1ste Behandling, — at det er berettiget at kræve en Forbedring af de meniges Lønninger, og jeg vilde ikke blive forbavset over, at man stillede sig saaledes til Sagen, at man afgjorde Spørgsmaalene om Forbedring i Underofficerernes og de meniges Lønninger samtidig. Især vil jeg lægge Vægt paa, at man forbedrede Lønningen for de menige, som have en længere Tjenestetid.

Det Spørgsmaal, jeg navnlig ønsker at sige et Par Ord om, er Spørgsmaalet om Indførelse af en Værneskat, hvorom der gentagne Gange er fremkommet Udtalelser. I saa Henseende er jeg nærmest enig med det ærede Medlem, der talte sidst. Jeg vil ikke tilbageholde, at jeg beklager, at man i 1894 ved det saakaldte Forlig veg bort fra Gennemførelsen af den almindelige Værnepligt. Det var et af de Spørgsmaal, hvori jeg var uenig med dem, som sluttede Forliget, men da jeg var afskaaren fra at tage Del i de Forhandlinger, som førtes derom, kom jeg ikke til at gøre min Mening gældende. Jeg betragter det, der i saa Henseende skete, som en overordentlig stor Fejl, og jeg vil heller ikke tilbageholde, at under de Forhandlinger, der den Gang førtes, navnlig i 1893, var der saadanne Tanker oppe om Ordningen af Forsvarsvæsenet, at vi kunde have opretholdt den almindelige Værnepligt uden derved at gaa til de meget større Udgifter, som man fra nogle Sider mente, at dette vedblivende skulde føre til. Visse personlige Forhold, som jeg ikke skal komme ind paa, bevirkede imidlertid, at man den Gang egentlig ikke fik nogen Forhandling om disse Tanker, der i øvrigt foresvævede mange ogsaa af Medlemmerne i denne Sal. Nu ser jeg ganske vel, at et Forsøg paa at komme tilbage til den almindelige Værnepligt i samme Udstrækning som før Tillæget til Hærloven af 1894 vilde føre til en ny og omfattende Overvejelse af Hærloven, og det er jo muligt, at Tilstanden i politisk Henseende ikke er en saadan, at vi for Øjeblikket kunne komme ind paa en saadan Overvejelse. Det, som jeg vilde betragte som det allerheldeste baade for Hæren og for Landet i det hele, var, at det alvorlig blev paaset, om vi ikke inden for en begrænset Udgiftsramme kunde igen komme til den almindelige Værnepligts fulde Gennemførelse ligesom tidligere. At der skete stor Skade for Hærens Vedkommende ved den Indskrænkning, der blev indført i den almindelige Værnepligt i 1894, derom er jeg fuldt overbevist. Men komme vi til Gennemførelsen af den almindelige Værnepligt, mister Spørgsmaalet om Indførelsen af en Værneskat jo ganske overordentlig meget af sin Betydning. Dette Spørgsmaal kan have Betydning, saa længe omtrent halvandet tusinde Mand om Aaret forblive uindkaldte og uøvede, men indkaldes og øves de alle, kan Spørgsmaalet jo kun finde Anvendelse paa dem, hvis Legemsfærdighed er ringere end deres, som udskrives til den egentlige